

Institut Menorquí d'Estudis, 30 anys

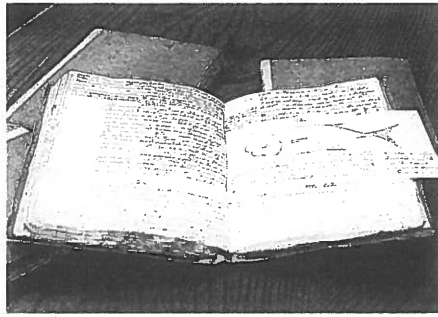
CIÈNCIES, RECERCA I DEURE SOCIAL

**Miquel Àngel
Lim3n Pons**
President del Consell
Científic de l'IME

Per formació i per biaix professional, sovint em passa que, tan bon punt em pos a escriure, la ploma vol fer armes, irrefrenablement, sobre el que ha passat, i no sobre el que passarà. Som, id3, més retrospectiu (si voleu, cronista) que no pas prospectiu, en el sentit d'analista que, sobre l'hora immediata, sap sistematitzar les evolucions futures i la manera amb què caldrà anar-hi previnguts.

Ara mateix, quan vull engiponar quatre mots sobre l'IME, el seu present i els trenta anys que ha complert, la tendència que pugna dins mi és aquella que em situa com a periodista barbarec dels primers vuitanta: el temps que vaig conèixer Josep Miquel Vidal, i en el qual període ens fèrem grans amics culturals de menorquinisme nostrat, si ho puc qualificar així. Id3, de seguida em sobten a la mem3ria algunes informacions que hagué de cobrir quan l'Institut s'anava concebant a impuls del primer convençut polític que vaig trobar-hi: el conseller Joan F. L3pez Casanovas, peça clau per dissenyar els estatuts i fer-lo a la llum (1986). També se m'acuden al cap els primers intercanvis d'articles d'opini3 (de

L'IME és un organisme de concepci3 i d'objectius acadèmics inqüestionables (...). És cridat -crec- a bastir ciència; i perquè en forja, d'ella brolla cultura, en termes de fruits diversos

fet, articles de pensament) que, en aquelles envistes nats, exposaren autoritats com ara Josep Maria Quintana o Ignasi Mascar3, per esmentar-vos dos noms dels qui tenc guardats retalls de premsa.

Des d'aquelles hores de pura aurora del projecte, ja sumam ben bé trenta anys. Al·legareu, amb ra3, que no resulta

encara un lapse per vantar-nos-hi cofois, si ho garbejam en la balança d'un Ateneu de Ma3 (1905) o d'un Cercle Artístic de Ciutadella (1881). Però all3 que potser haurem de mirar-nos amb ulls d'esglai f3ra el tret acad3mic que distingeix l'IME. Malgrat que les nostres corporacions de cultura m3s venerables descansen damunt les espatlles d'elements amb nítida personalitat acad3mica, l'Institut és un organisme

de concepci3 i d'objectius acadèmics inqüestionables, en el sentit m3s ortodox dels mots. L'IME és cridat -crec- a bastir ciència; i perquè en forja, d'ella brolla cultura, en termes de fruits diversos, el m3s medullar dels quals, per mi, és la recrudada que aporta al coneixement amb el deure d'assegurar-ne una posterior transferència social. És clar que no hem de complir funcions universitàries, que sempre actuen com a plataformes per a la ciència i la investigaci3. Però, en canvi, sí que ens correspon de mantenir-nos com a corporaci3 per a la ciència amb deures socials. En la mesura que no ens desviarem d'aquest horitz3, per anys que complirem, farem bona la nostra ra3 de ser. Així sí que avançarem positivament, mans f3rtils i ulls solets.

Tribuna

EL 'PEDRISMO', AISLADO

**Antonio
Casado**
Periodista

Qu3 buenos vasallos si tuvieran buen se3or. Pero el se3or no est3 a la altura de sus seguidiores, cuyo sentido de la lealtad es digno de mejor causa. La causa del socialismo, sin ir m3s lejos. Sin embargo, se conforman con defender la causa personal de Pedro S3nchez. Como si no hubiera futuro sin 3l en la ya larga marcha del PSOE. Craso error. Algunos incluso formulan en p3blico la deslegitimadora amenaza de romper el carnet si no levanta el vuelo la ya obsoleta causa del «No es no». Como si el grado de adhesi3n a unas ideas dependiese de llevar o no llevar un carnet en el bolsillo. Al menos en pol3tica siempre ser3 m3s l3gico, y m3s eficiente en la tarea de mejorar las condiciones de vida de las capas sociales m3s desprotegidas, alinearse con una idea que alinearse con una persona. As3 que, parafraseando a Felipe Gonz3lez (mayo, 1979), cuando recomendaba «ser socialista antes que marxista», que al fin y al cabo era una pugna entre dos ideas, en esta ocasi3n deber3amos decir que hay que ser socialista antes de pedrista.

♦♦ Y NO PARECE QUE sea la l3nea de los cargos *intermedios* («los m3s pr3ximos a la militancia», explican) que se reunieron el otro d3a en Madrid para alzar la bandera del *pedrismo* como alternativa para superar la crisis interna del PSOE tras la dimisi3n de Pedro S3nchez, que no quiso, no pudo o no supo sobreponerse al *mobbing* de los barones y otras fuerzas vivas del partido. Esas fuerzas vivas se han visto reforzadas con la incorporaci3n de barones *expedristas* como Idoia Mendia (Pa3 Vasco), C3sar Luenta (Rioja), Miquel Iceta (Catalunya) o Francina Armengol (Balears). No quieren apostar a caballo perdedor. As3 acentúan el aislamiento pol3tico de S3nchez. Por sentido com3n, se apuntan a los planes pacificadores y de reconstrucci3n pilotados por Javier Fern3ndez al frente de la comisi3n gestora. La potencia org3nica e institucional de la gestora no deja la menor posibilidad de 3xito a la sindicaci3n formulada por la enemiga asturiana de Javier Fern3ndez (la diputada Adriana Lastra), el enemigo andaluz de Susana D3az (Francisco Toscano, alcalde de Dos Hermanas) y el enemigo valenciano de Ximo Puig (Jos3 Luis Avalos, l3der provincial del PSOE de Valencia). Son las cabezas visibles del movimiento «a favor de la presentaci3n de Pedro S3nchez como candidato a la Secretar3a general del PSOE», seg3n reza el manifiesto que hicieron p3blico despu3s de la mencionada reuni3n del martes 27 en Madrid, en ausencia del propio Pedro S3nchez, que guarda silencio mientras sigue braceando en un mar de dudas sobre el camino a seguir de cara al congreso nacional del partido, que se celebrar3 seguramente los d3as 16-17-18 de junio.

UN DEBAT INÚTIL

**Gustau Juan
Benjam**

Nadal. Cap d'Any. Reis s3n festes de costums i rituals, que la globalitzaci3 i la gran mobilitat de les poblacions del darrer mig segle, amb una gran barreja i uniformitzaci3 cultural, han fet tornar una mica estantissos.

Tanmateix, per molt estantissos que siguin, els rituals es mantenen, tot i que una mica buits del seu contingut original.

I un d'aquests rituals és que els caps de les societats -religions, estats, nacions- adrecin missatges de bons desitjos als seus fidels, s3bdits, ciutadans.

Així, com cada any, també el rei d'Espanya va fer el seu missatge de Nadal, que ha estat tema de tot tipus de comentaris, per part dels mitjans de comunicaci3 i dels pol3tics, cada un d'acord amb la seua ideologia i la seua posici3. N'he triats uns quants, al vol, dels mitjans de comunicaci3:

- El rey prioriza en su mensaje navideño temas sociales sobre los pol3ticos.
- Un missatge optimista i ambici3s.
- Un missatge clar als populistes i secesionistes.

- El rey pide respeto a la ley para evitar enfrentamientos est3riles.

- Ens sembla adequada la crida que fa el rei al di3leg, a la conviv3ncia i al respecte a la llei.

En general, el dit bloc constitucionalista -PP, PSOE, Cs- s'han mostrat m3s plaent amb les paraules de Felip VI que la resta.

Aquests comentaris i aquest debat es produeix sempre que el cap d'Estat, el rei, fa un discurs institucional i les seues paraules es solen convertir, sembla que inevitablement, en argument d'autorit3t i/o en munici3 pol3tica, segons el comentarista.

Fins i tot un representant pol3tic de l'oposici3 va dir que el discurs del rei el podria haver subscrit, des del principi fins al final, el propi president del Govern Mariano Rajoy.

Sembla que aç3 formi part del ritual, també.

♦♦ EL FET 3S QUE, Constituci3 en m3, possiblement l'esmentat representant de l'oposici3 tengui ra3. El problema és que no la té perquè ho hagi dit 3l, sin3 perquè és al propi text constitucional. Així, l'article 64 diu: «Els actes del rei seran referendats pel president del Govern i, en el seu cas, pels ministres corresponents», i m3s avall: «Dels actes del rei seran responsables les persones que el referen-

Mirat així, els comentaris del discurs del rei també deuen esser part del ritual nadalenc, però, un debat inútil.

din». I, també, a l'article 56: «La persona del rei és inviolable i no est3 subjecte a responsabilitat».

Sembla clar, id3, que, com a m3nim, el president del govern l'ha d'haver referendat. Perquè a partir de la primera Constituci3 espanyola, la de Cadis, de 1812, no és ja el rei el depositari de la sobirania ni de les adhesions ni fidelitats, sin3 un ens m3s abstracte que es diu «naci3».

Mirat així, realment els comentaris del discurs del rei també deuen esser part del ritual nadalenc, però, un debat inútil.